P7_TA(2014)0040

Proces integrácie Kosova do EÚ

Uznesenie Európskeho parlamentu zo 16. januára 2014 o procese integrácie Kosova do EÚ (2013/2881(RSP))

(2016/C 482/18)

Európsky parlament,

— so zreteľom na závery predsedníctva zo zasadnutia Európskej rady v Solúne 19. a 20. júna 2003 o vyhliadkach krajín západného Balkánu na pristúpenie do Európskej únie,

— so zreteľom na prvú dohodu o zásadách upravujúcich normalizáciu vzťahov, ktorú 19. apríla 2013 uzavreli premiéri Ivica Dačić a Hashim Thaçi, a na vykonávací akčný plán z 22. mája 2013, ktorý bol výsledkom desiatich kôl dialógu na vysokej úrovni medzi Belehradom a Prištinou,

— so zreteľom na spoločnú správu, ktorú podpredsedníčka Komisie/vysoká predstaviteľka a Európska komisia predložili 22. apríla 2013 Európskemu parlamentu a Rade, o pokroku Kosova pri riešení otázok uvedených v záveroch Rady z decembra 2012 so zreteľom na možné rozhodnutie o otvorení rokovaní o dohode o stabilizácii a pridružení,

— so zreteľom na závery Európskej rady z 28. júna 2013, ktorými sa prijalo rozhodnutie povoliť otvorenie rokovaní o dohode o stabilizácii a pridružení medzi EÚ a Kosovom,

— so zreteľom na oznámenie Komisie z 10. októbra 2012 o štúdii uskutočniteľnosti v súvislosti s Dohodou o stabilizácii a pridružení medzi Európskou úniou a Kosovom (COM(2012)0602),

— so zreteľom na rozhodnutie Rady z 22. októbra 2012, ktorým sa povoľuje Komisii otvoriť rokovania s Kosovom o rámcovej dohode o účasti na programoch Únie,

— so zreteľom na správy generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov o prebiehajúcich činnostiach Dočasnej misie OSN v Kosove a s tým súvisiacim vývojom, vrátane správy z 29. augusta 2013 týkajúcej sa obdobia od 23. apríla do 15. júla a najnovšej správy z 28. októbra 2013,

— so zreteľom na jednotnú akciu Rady 2008/124/SZBP zo 4. februára 2008 o misii Európskej únie na podporu právneho štátu v Kosove (EULEX KOSOVO) v znení zmien a doplnení vykonaných v jednotnej akcii Rady 2009/445/SZBP z 9. júna 2009, v rozhodnutí Rady 2010/322/SZBP z 8. júna 2010 a rozhodnutí Rady 2012/291/SZBP z 5. júna 2012,

— so zreteľom na závery zasadnutia Rady pre všeobecné záležitosti zo 7. decembra 2009, 14. decembra 2010 a 5. decembra 2011, v ktorých sa zdôrazňuje a opakovane potvrdzuje, že Kosovo by bez toho, aby boli dotknuté pozície členských štátov k jeho štatútu, malo mať prospech z vyhliadky na prípadnú liberalizáciu vízového režimu, len čo budú splnené všetky podmienky; so zreteľom na otvorenie dialógu o vízach v januári 2012, na predloženie plánu zavádzania uvoľnenia vízového režimu v júni 2012, na prvú správu Komisie z 8. februára 2013 o pokroku Kosova pri plnení požiadaviek stanovených v pláne liberalizácie vízového režimu (COM(2013)0066),

— so zreteľom na štruktúrovaný dialóg o právnom štáte, ktorý sa začal 30. mája 2012,

Štvrtok 16. januára 2014

— so zreteľom na kosovskú Národnú radu pre európsku integráciu pri kancelárii prezidenta, ktorá predstavuje koordinačný orgán na vysokej úrovni zodpovedný za budovanie konsenzu o európskej agende prostredníctvom inkluzívneho prístupu naprieč politickým spektrom a ktorá bola zriadená v marci 2012,

— so zreteľom na rezolúciu Bezpečnostnej rady OSN č. 1244 (1999), na poradné stanovisko Medzinárodného súdneho dvora z 22. júla 2010 k otázke súladu jednostranného vyhlásenia nezávislosti Kosova s medzinárodným právom a na rezolúciu Valného zhromaždenia OSN z 9. septembra 2010 ([1]), ktorá uznala obsah stanoviska Medzinárodného súdneho dvora a privítala pripravenosť EÚ uľahčiť dialóg medzi Belehradom a Prištinou,

— so zreteľom na spoločné vyhlásenia z medziparlamentných stretnutí EP – Kosovo, ktoré sa konali 28. – 29. mája 2008, 6.– 7. apríla 2009, 22.–23. júna 2010, 20. mája 2011, 14. – 15. marca 2012 a 30. – 31. októbra 2013,

— so zreteľom na oznámenie Komisie zo 16. októbra 2013 o stratégii rozširovania a o hlavných úlohách na roky 2013 – 2014 (COM(2013)0700),

— so zreteľom na svoje uznesenie z 22. októbra 2013 o rozpočtovom hospodárení s predvstupovými fondmi Európskej únie v oblastiach súdnych systémov a boja proti korupcii v kandidátskych a potenciálnych kandidátskych krajinách ([2]) a na pripomienky týkajúce sa Kosova, ktoré sú v ňom uvedené,

— so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia,

— so zreteľom na článok 110 ods. 2 rokovacieho poriadku,

A. keďže dohoda uzavretá v apríli 2013 medzi premiérmi Thaçim a Dačićom je dôležitým medzníkom a posilňuje zodpovednosť oboch strán za to, aby v dobrej viere vykonávali túto dohodu, pokračovali v normalizácii vzťahov a presadzovali reformy potrebné na ceste k európskej integrácii;

B. keďže 104 zo 193 členských štátov OSN vrátane 23 z 28 členských štátov EÚ uznalo nezávislosť Kosova;

C. keďže všetky členské štáty EÚ podporujú európsku perspektívu Kosova v súlade so záväzkami EÚ prijatými vo vzťahu k regiónu západného Balkánu a bez toho, aby boli dotknuté pozície členských štátov k štatútu Kosova;

D. keďže orgány a obyvatelia Kosovskej republiky vykonali dôležité politické, administratívne a hospodárske reformy; keďže bolo vykonané veľa na posilnenie právneho štátu, ktorý je základným kameňom dlhodobého rozvoja, demokracie a sociálneho trhového hospodárstva;

E. keďže Kosovo zvýšilo svoju schopnosť riešiť priority procesu integrácie do EÚ plnením krátkodobých priorít identifikovaných v štúdii vykonateľnosti a prípravou na rokovania o dohode o stabilizácii a pridružení;

F. keďže v súvislosti s dialógom o liberalizácii vízového režimu Kosovo zmenilo a prijalo dôležité právne predpisy vrátane zákonov o azyle, financovaní politických strán a obchodovaní s ľuďmi;

G. keďže na splnenie výziev európskeho programu reforiem z hľadiska dohody o stabilizácii a pridružení je potrebné ďalšie úsilie, najmä v oblastiach priorít, ako sú právny štát, súdnictvo, verejná správa, reforma volebného systému, základné a ľudské práva;

([1]) A/RES/64/298.
([2]) Prijaté texty, P7_TA(2013)0434.

1. víta uzatvorenie prvej dohody o zásadách upravujúcich normalizáciu vzťahov, ktorú uzavreli 19. apríla 2013 obaja premiéri, ako aj dohodu o vykonávacom pláne, a zdôrazňuje dôležitosť jej plného vykonávania v dobrej viere a v pravom čase; taktiež víta pridelenie ďalších finančných prostriedkov EÚ v rámci nástroja predvstupovej pomoci na podporu vykonávania dohody;

2. blahoželá podpredsedníčke Komisie/vysokej predstaviteľke k jej práci pri sprostredkovaní dialógu medzi Belehradom a Prištinou;

3. víta otvorenie rokovaní medzi EÚ a Kosovom o dohode o stabilizácii a pridružení, ku ktorému došlo 28. októbra 2013; vyjadruje však poľutovanie nad tým, že pre vnútorné rozdelenie Rady sa rokovací mandát odlišuje od mandátov v prípade predchádzajúcich dohôd o stabilizácii a pridružení; zdôrazňuje, že dohoda o stabilizácii a pridružení vytvorí mocný podnet na reformy a nové príležitosti, ktoré posilnia susedské vzťahy Kosova a zabezpečia širšiu stabilizáciu regiónu;

4. zdôrazňuje, že miestne voľby, ktoré sa konali 3. novembra 2013, boli rozhodujúcou skúškou v procese normalizácie vzťahov medzi Belehradom a Prištinou;

5. víta vôbec prvé celoštátne miestne voľby v Kosove, ktoré sa konali podľa kosovského práva 3. novembra, 17. novembra a 1. decembra 2013 a ktoré boli veľkým krokom vpred pre demokraciu v Kosove a pre dôveru občanov v demokratické procesy podporujúce proces normalizácie, a víta celkový pokojný priebeh volieb, ako bol posúdený v predbežnom vyhlásení pozorovateľskej misie EÚ; víta zvolenie prvej ženy za starostku v Kosove; naďalej zdôrazňuje potrebu povzbudiť ženy, aby kandidovali v budúcich voľbách; víta opatrenia prijaté kosovskými orgánmi na zvýšenie dôvery v inštitúcie, napríklad zavedením silného pohotovostného mechanizmu, ktorý umožnil občanom podávať sťažnosti na zastrašovanie a nezrovnalosti v deň volieb; víta viditeľnú účasť voličov v mestách a obciach so srbskou väčšinou na juh od rieky Ibar ako veľmi dôležitý krok smerom k vytvoreniu združenia srbských miest a obcí; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že skutočnosť, že neprebehla inaugurácia nového starostu v severnej Mitrovici a že boli v tejto obci vyhlásené nové voľby, nesmie ohroziť pokračovanie procesu a úplnú implementáciu dohody z 19. apríla 2013; dôrazne odsudzuje zavraždenie Dimitrija Janicijeviča, člena mestského zastupiteľstva v severnej Mitrovici, a vyzýva príslušné orgány, aby okamžite začali vyšetrovanie a potrestali páchateľov;

6. dôrazne odsudzuje násilie a neprestajné zastrašovanie, ktoré sa vyskytlo v severnej Mitrovici a v meste Zvečan; zdôrazňuje, že takéto incidenty ohrozujú stabilitu a bezpečnosť v širšom regióne, a naliehavo žiada príslušné orgány, aby vykonali všetko, čo je v ich možnostiach, a uľahčili predvedenie páchateľov násilia pred súd; konštatuje, že na rozloženie siete organizovanej trestnej činnosti a jej prepojení na miestne politické elity a na opätovné ustanovenie právneho štátu na severe Kosova je potrebné ďalšie sústredené úsilie; víta postoj srbských politických lídrov, ktorí aktívne nabádali etnických Srbov v Kosove k účasti vo voľbám; vyjadruje však poľutovanie nad tým, že belehradskí lídri osobne nenavštívili severné Kosovo pred 3. Novembrom 2013;

7. naliehavo žiada kosovské orgány, aby čo najskôr prijali nový zákon o voľbách na základe konzultácií s Benátskou komisiou, a tým vniesli do volebných procesov väčšiu transparentnosť, zjednodušili hlasovanie, zaistili dôveru občanov v demokratický proces a zabezpečili účasť občianskej spoločnosti v procese reformy volebného systému;

8. zároveň konštatuje, že na väčšie zblíženie spoločenstiev etnických Albáncov a Srbov bude potrebné ďalšie systematické úsilie;

9. víta dohody v oblasti telekomunikácií a energetiky, pričom zdôrazňuje, že je dôležité, aby bola Kosovu čím skôr pridelená vlastná medzinárodná telefonická predvoľba, čo pomôže sformovať identitu Kosova a medzinárodne ho zviditeľniť;

10. zdôrazňuje potrebu úplnej transparentnosti pri komunikácii o výsledkoch dialógu medzi Belehradom a Prištinou a zabezpečenie zapojenia parlamentov a občianskej spoločnosti do procesu implementácie; víta vymenovanie styčných úradníkov na oboch stranách a naliehavo žiada, aby im bola venovaná nepretržitá podpora;

Štvrtok 16. januára 2014

11. zdôrazňuje dôležitosť liberalizácie vízového režimu pre občanov Kosova a povzbudzuje kosovské orgány, aby zvýšili svoje úsilie o splnenie priorít ustanovených vo vízovom akčnom pláne; naliehavo žiada Komisiu a členské štáty, aby intenzívnejšie reagovali na snahy kosovskej vlády v tomto smere, a v tejto súvislosti vyzýva Komisiu, aby urýchlila technické činnosti procesu liberalizácie vízového režimu;

12. vyzýva Radu, aby čo najskôr prijala potrebné rozhodnutia, ktoré umožnia Kosovu účasť na programoch EÚ;

13. povzbudzuje zostávajúcich päť členských štátov k tomu, aby uznali Kosovo; vyzýva všetky členské štáty EÚ, aby spravili všetko, čo je v ich silách, na uľahčenie ekonomických, ľudských, sociálnych a politických vzťahov medzi svojimi občanmi a občanmi Kosova; poukazuje na potrebu prijať aktívne opatrenia na umožnenie plného vykonávania nástroja predvstupovej pomoci, ako aj zlepšiť spoluprácu medzi misiou EULEX, agentúrami Europol a Interpol vrátane praktických opatrení na začlenenie Kosova do činnosti oboch týchto agentúr dovtedy, kým dôjde k plnému uznaniu, a vyzýva Komisiu, aby pracovala na príprave dohôd, ktoré umožnia spoluprácu Kosova s agentúrami EÚ;

14. víta zriadenie tímu regionálneho veliteľstva kosovského policajného zboru na severe krajiny v rámci procesu budovania jednotného policajného zboru v Kosove;

15. zdôrazňuje dôležitosť činnosti misie EULEX pre upevnenie právneho štátu v kosovských inštitúciách, ale všíma si všeobecnú nespokojnosť s jej činnosťou medzi kosovskými Srbmi aj Albáncami; vyzýva preto misiu EULEX, aby v rámci svojej činnosti zvýšila transparentnosť, efektívnosť a adresnú zodpovednosť, aby pravidelne informovala Európsky parlament a kosovský parlament o svojich činnostiach a rozhodnutiach a najmä aby preukázala konkrétnejšie a kvalitné výsledky kosovským a srbským orgánom aj širšiemu obyvateľstvu; upozorňuje na existenciu oblastí, v ktorých by malo nastať zlepšenie, okrem iného lepšie vymedzenie cieľov v oblasti budovania kapacít a ich prepojenie s konkrétnymi referenčnými normami; zdôrazňuje potrebu lepšej koordinácie vonkajších a vnútorných cieľov, lepšej koordinácie medzi inštitúciami EÚ a ich koordináciu s kosovskými orgánmi a medzinárodným spoločenstvom; v tejto súvislosti naliehavo vyzýva misiu EULEX, aby všade tam, kde je to možné, dbala na prioritu svojich cieľov, optimalizovala využitie svojich zdrojov a pracovných síl a urýchlila vykonávanie operačného plánu Rady na vykonávanie BR OSN č. 1325 v rámci SBOP (od novembra 2005);

16. vyzýva kosovské orgány, aby naďalej rešpektovali mandát misie EULEX a podporovali výkon jej výkonných právomocí; berie na vedomie záujem kosovskej vlády o prevzatie funkcie misie EULEX; trvá na prítomnosti misie EULEX s cieľom podporiť vykonávanie dohody z 19. apríla 2013 v oblasti právneho štátu; zdôrazňuje, že na úspešnú implementáciu dohôd je nutné zaručenie verejnej bezpečnosti; zdôrazňuje naliehavú potrebu opatrení na riešenie tejto otázky; zdôrazňuje, že EULEX momentálne vyšetruje vyše 250 prípadov vrátane prípadov organizovanej trestnej činnosti, korupcie, vojnových zločinov a iných vážnych obvinení, ktoré sa týkajú aj desiatok úradníkov politických strán; zdôrazňuje, že akýkoľvek prenos zodpovednosti musí byť postupný, musí sa opierať o skutočný pokrok na mieste a mal by zahŕňať občiansku spoločnosť a demokratické inštitúcie Kosovskej republiky; preto vyzýva kosovskú vládu, aby odsúhlasila predĺženie mandátu misie EULEX v Kosove na obdobie po júni 2014;

17. vyzýva predovšetkým Kosovo a Srbsko, aby aktívne a konštruktívne spolupracovali s misiou EULEX, pokiaľ ide o vykonávanie dohody o vzájomnej právnej pomoci s cieľom riešiť narastajúci počet žiadostí o majetky v Kosove;

18. rázne odsudzuje útok, pri ktorom 19. Septembra 2013 v blízkosti obce Zveçan/Zvečan zahynul úradník misie EULEX, a vyzýva na urýchlené prešetrenie udalostí; naliehavo žiada všetky zúčastnené strany, aby sa vyhli akýmkoľvek krokom, ktoré by mohli vyvolať napätie;

19. opäť zdôrazňuje nutnosť miestnej zodpovednosti za proces zmierenia a zároveň odsudzuje nacionalistickú rétoriku na oboch stranách; domnieva sa, že kosovské orgány by mali vykonať ďalšie rozhodné kroky v budovaní dôvery medzi kosovskými Srbmi a Albáncami najmä na severe a mali by dosiahnuť zblíženie so srbskou menšinou a ostatnými menšinami, aby sa zabezpečila ich rozsiahla integrácia do spoločnosti; žiada o plné uplatňovanie ústavnej zásady, ktorá kosovským Srbom zaručuje právo používať v úradnom styku vlastný jazyk; zároveň zdôrazňuje dôležitosť dvojjazyčného

vzdelávania v plnom rozsahu; nabáda všetkých kosovských Srbov a ich politických zástupcov, aby využili všetky možné prostriedky, ktoré im ponúka kosovská ústava, na plnenie konštruktívnej úlohy v politike a v spoločnosti a aby tak aktívnou účasťou v kosovských inštitúciách spolu s kosovskými Albáncami prevzali spoločnú zodpovednosť za sociálny rozvoj a budovanie inštitúcií a osobitne dbali na zapojenie žien do tohto procesu; víta pokrok dosiahnutý v organizovaní miestnej správy;

20. pozitívne prijíma kroky EÚ na podporu dialógu medzi komunitami a dialógu zmierenia; naliehavo vyzýva všetkých aktérov, aby venovali náležitú pozornosť technickým podrobnostiam integrácie do EÚ, ako aj symbolickým gestám zmierenia;

21. zdôrazňuje, že vykonávanie právnych predpisov o ochrane menšín a kultúrnych práv zostáva v Kosove dôležitou výzvou; poukazuje na potrebu vykonávania právnych predpisov o kultúrnom dedičstve a o Srbskej pravoslávnej cirkvi a tiež stratégie a akčného plánu pre rómske, aškalské a egyptské komunity, ktorých reálna situácia je naďalej veľmi znepokojujúca; hoci víta určitý pokrok v zlepšení životných podmienok Rómov, Aškalov a Egypťanov, je naďalej znepokojený situáciou, v ktorej najmä deti stále zostávajú zraniteľné a marginalizované; zdôrazňuje potrebu riešiť situáciu Rómov ako kľúčový problém v oblasti ľudských práv; vyzýva orgány a Komisiu, aby venovali náležitú pozornosť zlepšeniu životných podmienok týchto komunít vrátane ich prístupu k vzdelaniu; zdôrazňuje postavenie chorvátskej, bosniackej, aškalskej, tureckej, goranskej a balkánsko-egyptskej menšiny v súvislosti s významom dvojjazyčného vzdelávania s cieľom zabezpečiť, aby sa tieto etnické menšiny necítili politicky izolované;

22. víta pridelenie ďalších finančných prostriedkov Európskou komisiou v rámci nástroja predvstupovej pomoci EÚ na podporu miest a obcí srbskej väčšiny v celom Kosove;

23. vyzýva kosovské orgány, aby zvýšili efektívnosť, transparentnosť, zodpovednosť a nestrannosť systému súdnictva, rešpektovali jeho nezávislosť s cieľom zaistiť dôveru verejnosti a podnikateľskej komunity voči súdnictvu a aby účinne riešili všetky formy násilia proti ženám; naliehavo žiada orgány, aby aktívne posilňovali právny štát, najmä redukovaním politických zásahov do súdnictva, zaisťovaním toho, aby disciplinárne postihy voči sudcom a prokurátorom viedli ku konkrétnym krokom, snahou o nezávislosť a efektívnosť Rady prokurátorov a štátneho prokurátora a vykonávaním nového trestného zákonníka a trestného poriadku;

24. vyzýva orgány, aby posilnili svoj záväzok realizovať skutočnú reformu súdnictva a vybudovať kapacity so zameraním na prijímanie justičného personálu na základe výsledkov potrebné na prekonanie množstva nevybavených záležitostí a aby zaistili pre sudcov a prokurátorov bezpečné prostredie bez politického ovplyvňovania;

25. je mimoriadne znepokojený nedostatočným viditeľným pokrokom v oblasti boja proti korupcii v Kosove; domnieva sa, že korupcia zostáva najväčším problémom a vážnou prekážkou vo fungovaní verejných inštitúcií; v tejto súvislosti ľutuje, že protikorupčná agentúra vytvorená v roku 2006 nemá žiadne vyšetrovacie právomoci; víta si, že národné zhromaždenie Kosova prijalo novú stratégiu a akčný plán proti korupcii; vyzýva orgány, aby zaistili ich vykonávanie stanovením jasných úloh a zodpovedností protikorupčných inštitúcií, ktoré im umožnia prinášať konkrétne a udržateľné výsledky;

26. vyjadruje znepokojenie nad obmedzeným rámcom ochrany svedkov v Kosove, čo je osobitne dôležité v prípadoch vysoko postavených osôb, a naliehavo vyzýva na väčšiu spoluprácu členských štátov EÚ, pokiaľ ide o možné premiestňovanie svedkov;

27. je znepokojený nedostatkom výrazného pokroku v boji proti korupcii a organizovanej trestnej činnosti, a najmä vysokou mierou organizovanej trestnej činnosti na severe Kosova; konštatuje, že korupcia a organizovaná trestná činnosť sú rozšírené v regióne a prekážajú demokratickému, sociálnemu a hospodárskemu rozvoju Kosova; zdôrazňuje, že Kosovo potrebuje predovšetkým poskytnúť konkrétny dôkaz o výsledkoch boja proti organizovanej trestnej činnosti a korupcii; nazdáva sa, že regionálna stratégia a posilnená spolupráca medzi všetkými krajinami v regióne sú rozhodujúce pre účinnejšie riešenie týchto problémov, najmä pre zlepšenie hraničného dozoru a riešenie prípadov obchodovania so ženami a maloletými osobami a ich vykorisťovania na účely sexuálneho neužívania a núteného žobrania; naliehavo vyzýva centrálne a miestne inštitúcie, aby sa usilovali o konkrétne výsledky v boji proti organizovanej trestnej činnosti, obchodovaniu s ľuďmi, drogami a zbraňami; zdôrazňuje význam komplexného a multidisciplinárneho prístupu orien-

tovaného na obete, ktorý zabezpečí obetiam bezprekážkový prístup k pomoci, podpore a ochrane; vyjadruje poľutovanie nad tým, že misia EULEX vyriešila len veľmi málo v oblasti korupcie na najvyšších miestach a organizovanej trestnej činnosti;

28. zdôrazňuje význam uskutočnenia potrebnej reformy verejnej správy a zvýšenia počtu žien, ako aj osôb patriacich k menšinám na všetkých úrovniach správy; je naďalej znepokojený skutočnosťou, že mnohí štátni zamestnanci zastávajú zároveň ďalšie pracovné miesta, čo môže v zásade vytvárať konflikty záujmov a uľahčovať korupčné praktiky;

29. podporuje pretrvávajúce stíhanie vojnových zločinov na vnútroštátnej úrovni vrátane stíhania znásilnení spáchaných vo vojne; považuje za poľutovaniahodné, že po vojne v Kosove v roku 1999 je naďalej nezvestných 1 869 osôb; poznamenáva, že táto otázka si vyžaduje urýchlenú odpoveď od orgánov v Srbsku a v Kosove, pretože je rozhodujúcim predpokladom pre zmierenie medzi komunitami a pre mierovú budúcnosť v regióne, a otázka spolupráce pri hľadaní nezvestných osôb a v iných aspektoch prechodného súdnictva musí byť prioritou, ak má pokračovať dialóg medzi Kosovom a Srbskom;

30. v tejto súvislosti žiada srbské orgány, aby v plnej miere pomáhali pri navrátení tiel nezvestných kosovských osôb nedávno nájdených v Srbsku do vlasti a aby pokračovali v hľadaní v určenej zóne, v ktorej sú nezvestné osoby pravdepodobne pochované;

31. naliehavo vyzýva kosovské a srbské orgány, aby spolupracovali a prevzali plnú zodpovednosť za nájdenie trvalých riešení pre vnútorne vysídlené osoby v Srbsku a Kosove; zdôrazňuje, že kosovské orgány by mali zosilniť svoje úsilie v hľadaní riešenia problému vnútorne vysídlených osôb v súvislosti s procesom pristúpenia k EÚ, najmä pokiaľ ide o účinné riešenie majetkových sporov;

32. vyzýva orgány Kosova a susedných krajín, aby naďalej preukazovali dobrú vôľu, plne spolupracovali a podporovali osobitnú vyšetrovaciu pracovnú skupinu zriadenú v nadväznosti na správu Parlamentného zhromaždenia Rady Európy z decembra 2010 a pokračovali v trestnom stíhaní, ktoré môže nadväzovať na činnosť osobitnej vyšetrovacej pracovnej skupiny, a nabáda na ďalšie urýchlenie jej práce;

33. vyzýva inštitúcie na ústrednej i miestnej úrovni, aby účinne uplatňovali právne predpisy týkajúce sa ľudských práv a prispievali k ďalšiemu rozvoju multietnickej spoločnosti s osobitným dôrazom na vzdelávanie a zamestnanosť zástupcov všetkých menšinových skupín;

34. podporuje profesionalizáciu verejnej služby a v tejto súvislosti vyzýva na implementáciu potrebných právnych predpisov; je znepokojený prípadmi politického ovplyvňovania pri prijímaní a menovaní štátnych zamestnancov;

35. je znepokojený skutočnosťou, že diskriminácia je stále vážnym problémom, a vyzýva orgány, aby uplatňovali ústavnú zásadu nediskriminácie; zdôrazňuje potrebu komplexnej antidiskriminačnej stratégie a plného vykonávania zákona o boji proti diskriminácii, aby sa v súlade s Chartou základných práv EÚ zaručila rovnosť všetkých ľudí nezávisle od ich etnického pôvodu, náboženského vyznania, pohlavia, sexuálnej orientácie, veku či zdravotného postihnutia;

36. berie na vedomie žalobu podanú na troch kosovských občanov za ich účasť v útoku na Kosovo 2.0 uskutočnenom 14. decembra 2012 v červenej hale Mládežníckeho a športového centra a očakáva, že páchatelia budú bezodkladne stíhaní;

37. zdôrazňuje, že hoci právo vstupovať do odborov je zaručené zákonom, ešte stále sú nutné zlepšenia v oblasti základných pracovných a odborových práv; nabáda Kosovo, aby posilnilo sociálny dialóg v rámci rozhodovacieho procesu, pri príprave politiky a pri budovaní kapacít sociálnych partnerov;

38. vyzýva kosovské orgány, aby plne vykonávali Dohovor o právach dieťaťa, a odporúča revíziu politík v oblasti chudoby detí vrátane zmeny systému sociálnej pomoci a zavedenia univerzálneho systému prídavkov na deti na základe príjmu;

39. je znepokojený vysokou úrovňou chudoby a úmrtnosti detí, nízkym krytím kosovského systému sociálnej ochrany a vysokými výdavkami z rodinného rozpočtu na zdravotnú starostlivosť, ktoré vystavujú zraniteľné rodiny chronickej chudobe;

40. vyzýva na posilnenie vzťahov a zastúpenia Kosova v medzinárodných inštitúciách v oblasti kultúry a národného dedičstva s cieľom zlepšiť ochranu náboženských a kultúrnych miest a pamiatok a na posilnenie zastúpenia Kosova v európskych a medzinárodných mediálnych a športových organizáciách s cieľom umožniť kosovským umelcom a športovcom účasť na všetkých medzinárodných športových podujatiach vrátane speváckej súťaže Eurovízia, majstrovstiev Európy a sveta a olympijských hier;

41. zdôrazňuje význam slobodných a nezávislých médií a vyzýva Komisiu, aby zintenzívnila programy na zvýšenie kvality a profesionality novinárov; zdôrazňuje úlohu udržateľných verejnoprávnych médií v týchto programoch; je znepokojený nedostatočnou ochranou nezávislých novinárov a tlakom, ktorý sa na nich vyvíja; vyzýva kosovské orgány, aby zabezpečili trvalo udržateľný mechanizmus financovania verejnoprávnych médií a dokončili vymenovanie členov jeho správneho orgánu; zdôrazňuje potrebu zaistiť jasné vlastníctvo médií a slobodné a kvalitné vysielacie služby; podporuje úsilie inštitúcií udeliť Kosovu vlastný kód internetovej domény krajiny;

42. zdôrazňuje ústrednú úlohu aktívnych a nezávislých organizácií občianskej spoločnosti v posilňovaní a upevňovaní demokratických politických procesov a budovaní integrovanej spoločnosti v krajine; vyzdvihuje význam dialógu s organizáciami občianskej spoločnosti a zdôrazňuje kľúčovú úlohu subjektov občianskej spoločnosti pri rozvíjaní regionálnej spolupráce zo spoločenského aj politického hľadiska; víta zlepšenú spoluprácu vlády s mimovládnymi organizáciami a vyzýva kosovské orgány, aby nadviazali štruktúrovaný dialóg a vytvorili konzultačný mechanizmus s občianskou spoločnosťou v oblasti tvorby politík vrátane konzultácií pri tvorbe politík a právnych predpisov a monitorovaní procesu integrácie do EÚ;

43. berie na vedomie prebiehajúci proces privatizácie štátneho majetku, najmä pokiaľ ide o kosovský podnik pošty a telekomunikácií; naliehavo žiada kosovské orgány, aby podnikli praktické opatrenia na posilnenie transparentnosti, zodpovednosti a legitímnosti tohto procesu ako celku tým, že v náležitom čase sprístupnia informácie všetkým zainteresovaným stranám;

44. vyzýva Kosovo na zlepšenie podnikateľského prostredia pre malé a stredné podniky znížením administratívneho zaťaženia a súvisiacich nákladov, zlepšením prístupu k financovaniu a poskytovaním špecifickej podpory pre zakladanie nových podnikov; s potešením víta podpísanie memoranda o porozumení medzi obchodnými komorami Kosova a Srbska;

45. víta skutočnosť, že 17. decembra 2012 sa Kosovo stalo 66. členom Európskej banky pre obnovu a rozvoj (EBOR); ďalej víta prijatie prvej úplnej stratégie EBOR pre túto krajinu, ku ktorej došlo 8. mája 2013 a ktorá prispeje k zrýchleniu reformného procesu a podpory hospodárstva v Kosove, zvýšeniu životnej úrovne ľudí, uľahčeniu prechodu a k stabilite v regióne;

46. víta predbežný záväzok EÚ ďalej poskytovať finančné prostriedky na pokrytie plnej odstávky starej elektrárne Kosovo A do roku 2017; vyzýva Kosovo na zintenzívnenie úsilia a prijatie okamžitých krokov potrebných na odstavenie elektrárne Kosovo A a žiada vypracovanie plného hodnotenia vplyvu elektrárne Nové Kosovo na životné prostredie v súlade s normami EÚ; ďalej žiada Kosovo, aby sa usilovalo o rozvoj energie z obnoviteľných zdrojov a diverzifikáciu zdrojov energie v súlade so svojím záväzkom dosiahnuť do roku 2020, aby 25 % celkovej spotreby energie pochádzalo z obnoviteľných zdrojov, a zdôrazňuje v tejto súvislosti potrebu, aby EÚ a Európska banka pre obnovu a rozvoj venovali väčšiu finančnú pomoc projektom v oblasti úspor energie, energetickej účinnosti, integrácie na regionálne trhy s energiou a energie z obnoviteľných zdrojov;

47. vyjadruje poľutovanie nad meškaním kosovských orgánov, čo sa týka prípravy a prijatia dôveryhodnej a účinnej stratégie ochrany životného prostredia s ohľadom najmä na normy hodnotenia vplyvu na životné prostredie a ciele EÚ v oblasti klímy;

48. so znepokojením si všíma vysokú mieru nezamestnanosti, a to aj medzi mládežou, a naliehavo žiada vládu, aby riešila tento problém zabezpečením primeraných príležitostí pre mladých ľudí a vzdelávania podľa potrieb trhu práce;

49. zdôrazňuje, že všetky krajiny v regióne by mali podporovať členstvo Kosova v organizáciách regionálnej spolupráce; v tejto súvislosti podporuje spoluprácu Kosova s regionálnymi organizáciami a vyzýva na odstránenie všetkých prekážok s cieľom umožniť Kosovu stať sa súčasťou týchto organizácií, vrátane Rady Európy;

50. vyzdvihuje dôležitosť rozvoja verejnej dopravy so zameraním sa najmä na modernizáciu a vytvorenie nových železničných spojení ako súčasti udržateľného dopravného systému; navrhuje, aby sa medzi všetkými krajinami západného Balkánu vybudoval cezhraničný systém vysokorýchlostných železníc napojený na transeurópsku dopravnú sieť Európskej únie;

51. so znepokojením si všíma súčasnú hospodársku situáciu v Kosove; zdôrazňuje, že aby bolo možné posúdiť hospodársku situáciu a následne sa ňou zaoberať, je najprv nutné zlepšiť hospodársku štatistiku;

52. vyzýva kosovské orgány, aby pracovali na zvyšovaní spoľahlivosti štatistických údajov v súlade s európskymi normami a medzinárodnými metodikami;

53. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, Európskej službe pre vonkajšiu činnosť a vláde a národnému zhromaždeniu Kosova.